

boerin: Anke Wismans • **leeftijd:** 29 • **partner:**
Maarten van Fessem • **kinderen:** Luke (1)
• **aantal koeien:** 65 • **woonplaats:** Oosterhout (N.Br.)

'Ik weet zeker dat ik
de goede keus
heb gemaakt'

Ze studeerde psychologie en werkte in een centrum voor epilepsie. Maar vier jaar geleden gooide Anke Wismans het roer rigourens om. Nu is ze fulltime koeienboerin. Van haar carrièreswitch heeft ze nog geen moment spijt gehad. 'Ik houd van de vrijheid en het werken met koeien. Als ik uit bed kom, heb ik gewoon zin in de dag.'

TEKST INGE VAN DRIE

‘Kijk, dit vind ik nou een lekkere vaars. Wat een hoge achteruier en zie je hoe mooi parallel de benen onder haar lijf staan? Daar maak je mij echt gelukkig mee.’ Anke Wismans (29) klopt de koe liefkozend op haar hals. In de stal tussen haar eigen koeien is de jonge melkveehouderster in haar element. Afstammingen rollen moeiteloos over haar lippen en ze lepelt het ene na het andere kengetal op. Wie met Anke een rondje door de stal loopt, moet de tijd nemen. ‘Koeien zijn mijn passie’, zegt ze. ‘Ik kan erg genieten van een vaars die gaat afkalven en waarvan je al van tevoren ziet dat ze goed gaat worden. Daar geniet ik net zo van als iemand anders in het Louvre van de Mona Lisa.’

Als boerenkind andere werkhethiek

Wie Anke zo hoort en bezig ziet, kan zich nauwelijks voorstellen dat er een tijd was dat ze niet met koeien werkte. Maar wie haar goed kent, weet wel beter. Pas vier jaar geleden besloot ze het roer om te gooien en boerin te worden. Sinds januari 2014 runt ze in maatschap met haar vader Harrie en moeder Marij een melkveebedrijf met 65 koeien in het Brabantse Oosterhout. Tot haar zestiende wist ze het zeker: Anke zou boerin worden. Maar in de puberteit veranderde dat. ‘Ik was bang dat mijn wereld te klein zou worden. Koeien praten niet terug. En al mijn vriendinnen waren burgermeisjes.’ Anke koos voor de hbo-opleiding sociaal werk. Maar na het behalen van de propedeuse – ‘ik vond het niet uitdagend genoeg’ – stapte ze over op een studie psychologie aan de universiteit in Tilburg. Eenmaal afgestudeerd ging ze aan de slag als psychologisch assistent bij een epilepsiecentrum. ‘Ik nam bijvoorbeeld geheugen- en intelligentietesten af.’ Maar langzaam maar zeker sloop de twijfel binnen. ‘Is dit het nu, vroeg ik me af. Begrijp me goed, ik heb het werk voor een deel met plezier gedaan. Het omgaan met mensen vond ik leuk. En hoe de hersenen werken, vind ik reuze interessant. Maar het vele rapporteren stond me tegen; soms zat ik de

‘Van een goede vaars geniet ik zoals anderen van de Mona Lisa in het Louvre’

hele dag achter de pc. Als boerenkind had ik ook een andere werkhethiek. Je maakt je werk af, heb ik altijd meegekregen. Ik bleef gerust tot half zeven doorwerken om iets af te maken, terwijl om vijf uur de gang leeg was.’

Na lang wikken en wegen besloot Anke haar baan op te zeggen en zich te richten op een carrière als melkveehouderster. Voor mensen die Anke goed kenden, was haar besluit geen grote verrassing. ‘Mijn vader herinnert zich zelfs dat ik ooit tijdens een keuring tegen hem heb gezegd: “Wat er ook gebeurt, ik wil wél altijd koeien hebben. Ook al zijn het er maar twee of drie.” Toen vermoedde hij al dat ik wel bij zou draaien. Maar voor mezelf is het goed dat ik ook de andere kant heb gezien. Dat ik weet hoe het is om voor een baas te werken. De liefde voor koeien is altijd gebleven; die is nooit weggeweest. Maar nu kwam de keus uit mezelf.’

In de mannenrol

Anke pakte haar carrièreswitch grondig aan. Zo volgde ze een aantal vakken op de has in Den Bosch om haar kennis van de melkveesector bij te spijkeren. ‘Ik mis kennis. Als boer moet je tegenwoordig van zo veel markten thuis zijn; simpel boeren bestaat niet meer.’

Tegelijkertijd verlengde ze het erfpachtcontract – de stal staat op het terrein van het klooster de Sint Paulusabdij – ging ze in maatschap met haar ouders en werd de ligboxenstal verbouwd. ‘We hebben vijf spanten erbij aangezet en er zijn twee Lely-robots geïnstalleerd. We kunnen nu groeien naar negentig koeien die met beweiden ruim één miljoen kilogram melk produceren. Veel groter hoeft het bedrijf van mij ook niet te worden. Ik wil elke individuele koe kennen en daar mee bezig zijn.’

Stilzitten is er niet bij. Zeven dagen in de week, vaak meer dan acht uur per dag is Anke in touw. ‘Daar moet je ook wel een beetje koeiengek voor zijn.’ Anke neemt onder meer de verzorging van de koeien, alle werkzaamheden rondom de melkrobot en de jongveeopfok voor haar rekening, haar vader voert de koeien en haar moeder voert ’s ochtends de jongste kalfjes.

Rond de middag en in het weekend maakt Anke tijd vrij voor haar vijftien maanden oude zoon Luke. Partner Maarten en moeder Marij nemen het grootste deel van zijn verzorging op zich. ‘Ik zit echt in de mannenrol’, zegt Anke met een glimlach. Maar met een baan zou dat niet anders zijn geweest,

geeft ze aan. 'Al voordat ik stopte met mijn baan, hebben we besloten dat Maarten minder zou gaan werken als we kinderen zouden krijgen.'

Soms vinden mensen het wel eens bijzonder dat Anke nooit een hele dag met Luke alleen is. 'Maar ik heb hem wel negen maanden zelf kunnen voeden en ike hoef hem dankzij mijn familie niet naar de kinderopvang te brengen. Ik herinner me dat mijn vader er vroeger bij het middageten altijd was en dat m'n ouders eigenlijk altijd om me heen waren; ik hoop dat we dat Luke ook kunnen bieden.'

Anke heeft nog geen moment spijt gehad van haar keus om te stoppen met haar baan en verder te gaan als melkveehouder. 'Met 32 uur werken van negen tot vijf had ik ook gemakkelijk een inkomen kunnen halen. Toch weet ik zeker dat ik de goede keus heb gemaakt. Ik houd van het eigen baas zijn, de vrijheid en het werken met de koeien. Boer zijn is heel veelzijdig. Hoe ik nu uit bed kom, is heel anders dan een paar jaar geleden. Ik heb gewoon zin in de dag. Op kantoor was ik weleens aan het aftellen. Nu denk ik aan het eind van de dag: is de dag nu alweer om?'

Waar een wil is, is een weg

Als vrouw in een mannenberoep voelt Anke wel de neiging om zichzelf te bewijzen. 'Al zit dat idee vooral in mijn hoofd. Ik wil het gewoon graag goed doen.' Haar fysieke kracht als vrouw noemt Anke haar zwakke punt. 'Maar dat wil ik compenseren met kennis en management. Ik zit erbovenop; ik wil alles uit de kast halen.' Op trekker rijden is ze niet dol. 'Wat dat betreft ben ik wel echt een vrouw. Maar het hoort er gewoon bij.'

Waar een wil is, is een weg, zo leerde Anke al jong van haar ouders. Dat motto komt nu goed van pas. 'Uitmesten of voeren? Daar doe ik gewoon iets langer over. Als er nu een koe moet kalven, doe ik dat vaak samen met mijn vader. Maar als ik er straks alleen voor sta, dan bel ik wellicht iets eerder de veearts. Dan moet je ook je trots opzietten. Ik kan nu een-

'Mijn gemis aan fysieke kracht wil ik met kennis compenseren'

maal niet alles alleen.' En wie weet, misschien huurt ze later wel voor één of twee dagen in de week iemand in, bedenkt ze hardop. 'Dat is ook van deze tijd; dat heeft niet per se met mijn vrouw zijn te maken. Elk bedrijf heeft piekmomenten in arbeid.'

Om het zichzelf gemakkelijk te maken zorgt Anke er ook voor dat alle koeien handmak zijn. 'Niet vanuit tutterij, maar ik wil ze in de stal gewoon zo kunnen pakken.' Hoe ze dat doet? Dat begint al bij de kalveropfok. 'Ik zorg dat ik altijd rustig blijf en ik geef ze af en toe een aai over de bol. De koeien sleur ik ook niet in de robot. Ik heb geduld en stel ze eerst gerust. Ik scheer de koeien bijvoorbeeld ook gewoon los in de stal. Misschien is dat de vrouwelijke touch aan het bedrijf.' Anke fokt niet bewust op een rustig karakter. 'Al let ik met Goldwynbloed wel wat extra op. Maar nature of nurture? Volgens mij is het toch vooral nurture, opvoeding dus. Ik wil op deze manier met m'n vee omgaan. En weet je hoeveel extra werk een bange vaars oplevert?'

Voor de rust in de stal is de robot volgens Anke een uitkomst. Maar hulpmiddelen om koeien terug te vinden in de stal heeft ze niet nodig. 'Ik ken het ritme en de favoriete plekken van de koeien. Je kunt nog zoveel mechaniseren of automatiseren, maar het oog van de meester is het belangrijkste.'

Dat oog van de meester – en haar passie voor koeien – ontwikkelde Anke ook dankzij het veebeoordelen, wat ze al vanaf haar twaalfde doet. Ooit was ze zelfs tweede van Nederland en in de zomer komt het veebeoordelings-groepje waar ze deel van uitmaakt, elke week bij elkaar. ‘Eerst gaan we serieus koeien keuren en daarna lekker ouwehoeren. Heerlijk is dat.’

De beste boerenkoeien van Nederland

Al noemt ze de koeien haar knuffelbeesten, ze is wel realistisch. ‘We moeten er ook geld mee verdienen. Ook bij ons moeten koeien soms het bedrijf verlaten. Als we moeten selecteren, houd ik de vaarzen aan die volgens mij 100.000 kilogram melk kunnen geven.’

Want Anke legt de lat als melkveehouder hoog. Ze wil het rollend jaargemiddelde – ruim 11.000 kg melk met 3,45% eiwit – minimaal gelijk houden en streeft naar een gezonde veestapel met een gemiddeld exterieur van 85 punten of hoger. Gemiddeld scoren de koeien nu 84,3 punten. ‘Ik wil gewoon de beste boerenkoeien van Nederland. Een excellente koe vind ik heel mooi, maar het doel is vooral een hoog niveau van de hele veestapel.’

Dat is niet de enige droom van de melkveehouder. Ze hoopt dat het bedrijf over tien jaar een echt familiebedrijf is. Aan het realiseren van die ambitie wordt hard gewerkt. Op het kloosterterrein aan de rand van Oosterhout bouwen Anke en haar familie een oude kalverstal om tot een kaasmakerij en kaaswinkel. Haar partner Maarten, die bij een telecombedrijf werkt na een studie international media en entertainment management, gaat vanaf april kaas maken, zus Martje gaat de winkel van Zuivelboerderij De Driehoek (www.zuiveldriehoek.nl) runnen. ‘We willen goede, ambachtelijk bereide boerenkaas maken. We denken nu met z’n allen – ook met mijn broer die commerciële economie studeert – na over de marketing. Met een groepsapp wisselen we ideeën uit en soms gaan we een avondje bij elkaar zitten om te brainstormen. We pakken het professioneel aan; we kunnen niet alleen vertrouwen op de goede locatie.’

Koeien zijn relaxed

Duizelt het haar niet, al die ontwikkelingen die elkaar in rap tempo opvolgen? ‘Alles wat een uitdaging is, vind ik leuk. Maar natuurlijk raak ik ook het overzicht wel eens kwijt. Dan gaan we eerst koffiedrinken en maken we een lijstje met prioriteiten. Dat het buiten de stal nog een beetje rommelig is, dat laten we dan maar even. We kunnen niet alles in één keer goed doen. Als het in de stal maar goed voor elkaar is. Gelukkig werk ik dan met koeien; die zijn lekker relaxed.’

Nee, haar angstbeeld als puber dat haar wereld klein zou worden als koeienboerin is niet uitgekomen. ‘Lekker tuten, uitgaan en sociale contacten, daar maak ik nog gewoon tijd voor. Ik vind het heerlijk om met mijn vriendinnen over andere dingen te praten, al weten ze inmiddels wel allemaal wat een ophangband is.’